Gammeldags skind/hud lim

Lim har igennem de sidste 50 år gennemgået en fantastisk udvikling. Hvor der i dag findes et utal af forskellige stærke og fleksible lime til lige så mange forskellige limninger, fandtes der før Anden Verdenskrig kun ganske få industrielle lime.
Inden for træindustrien var der faktisk kun 2 lime: koldlim (casein lim lavet på mælkebasis) og den legendariske skind/hud lim, som blev brugt af ægyptiske møbelsnedkere for mere end 2000 år siden.
Koldlimen havde sin fordel i at den havde en åbningstid på op til 10 minutter, inden den skulle spændes. Men holdbarheden var så som så.
Med snedkerlimen skulle det gå anderledes kvikt, der skulle spændes medens limen var varm. Til gengæld giver snedkerlimen en limning, som i styrke kan måle sig med de bedste af de moderne lime.
Ulempen ved snedkerlimen er at den ikke er fugtbestandig. Det kan være et problem for buer med senebelagt ryg, men det burde dog ikke afskrække buemagere i at lave buer med sener eller råhud som rygforstærkning.
Hvis man giver buen er par gange lak, vil den sagtens kunne klare kortvarige regnbyger, og at man iøvrigt opbevarer buen tørt.

Sådan laver du din egen lim.

De fleste har hørt om gammeldags snedkerlim lavet af skind, hud, brusk og hove, det er en lim som er gået af mode, og kan være vanskelig at finde i dagens Danmark.

Men med lidt tålmodighed kan man sagtens lave sin egen lim.
Som råmateriale kan man bruge de såkalte gnaveben til hunde. Gnavebenene er rullet sammen af skindrester i størrelser op til 90 cm i længden, og med lidt held kan det yderste lag give backings til 3 buer. Resten kommer i større og mindre stykker og er velegnet til lim.

Disse skindrester skal "koge" i 6 til 8 timer i en limpotte, som består af 2 dele: en yder- og en inderpotte.
Det er vandet i yderpotten som koger, temperaturen i inderpotten når kun op til ca. 80 grader.
Faktum er at limen ikke må koge, da dens bindeevne derved forringes.
For at få en passende lim konsistens skal forholdet mellem skind og vand være:
1 gram tørt skind til 1,4 gram vand.
En passende portion vil være ca. 200 gram tørre skindrester, som lægges i blød i ca. 4 til 6 timer, indtil de er bløde.
Så klippes de i frimærkestørrelser og fyldes i inderpotten med den korrekte mængde vand.

Fyld vand i yderpotten og sæt den til at koge. Da kogningen kan vare op til 6 timer (afhængig af tykkelsen af skindet), er det vigtigt at tilse limpotten for hver time, så den ikke koger tør.
Det skulle ikke være nødvendigt at tilføre vand til skindresterne, kun i tilfælde af at limen bliver for tyk. Rør jævnligt i limen, og efter 4 til 6 timer vil skindresterne gradvist være opløst.
Når limen er opløst, er det lettest at hælde den ud på et stykke plastik, som ligger på et koldt kældergulv (Ikke lige der, hvor konen eller katten går)!
Da der næsten altid vil være lidt klumper og rester som ikke lader sig opløse, kan det derfor anbefales at hælde limen igennem en dørsigte, for at filtrere urenheder fra.

Efter en nats tid er limen afkølet, men stadig blød og bøjelig. Limen kan nu klippes i spillekort størrelser og lægges til tørring.
Limen er færdig, og når den er gennemtør, kan den opbevares i årevis.

Når man så senere skal lime, lægges et passende stykke lim i blød i nogle timer, og når det er blødt op smeltes det meget hurtigt i limpotten.

Tekst og billeder af
Gunnar Hønborg.
Copyright © 2011
Kopiering tilladt til privat brug.